Metsäkeskus
28.5.2025

Metsäkeskus

Skogar, grön omställning och planläggning 3.6.2025

Granskning av Vision-planens program för deltagande och bedömning

Näringschef Pekka Pennanen
Finlands skogscentral

Metsäkeskus

Utgångspunkter för Vision-planen

- Vision-planen kompletterar Nylandsplanen. Den gäller den så kallade gröna och rena omställningen.
- Nylands förbund: ”Nylandsplanen är en helhet som omfattar etapplandskapsplanerna för Helsingforsregionen, östra Nyland och västra Nyland.”
- Vision-planens program för deltagande och bedömning var framlagt för påseende 10.3– 29.4.2025.
- Även Finlands skogscentral gav sitt utlåtande om Vision-planen.
- I denna presentation fokuserar vi på de risker och utmaningar som Vision-planen medför för skogarna och skogsnäringarna.

Metsäkeskus

Vision-planen och skogsbruket

- Skogscentralen oroar sig för att Vision-planarbetet inte beaktar skogarna i tillräckligt stor utsträckning och inte identifierar skogsbrukets möjligheter i Nyland.
- Planläggningen formar markanvändningen: den utesluter en del funktioner och möjliggör å andra sidan andra funktioner.
- Skogarna och skogsbruket (bioekonomin) borde vara en viktig del av den gröna omställningen och nya ekonomiska innovationer.
- Minskade utsläpp, sysselsättningsaspekter, rekreationsvärden, konkurrenskraft och effektivare materialcirkulation med utgångspunkt i skogarna och skogsbruket.
- I programmet för deltagande och bedömning identifieras skogarnas möjligheter bristfälligt.

Metsäkeskus

Vision-planen, markanvändning och avskogning

Den gröna omställningen förutsätter en betydande utveckling och utvidgning av energinätet. Detta påverkar skogarna.

- **1.** Bearbetning av stora markområden
- Skogsnaturen splittras och de ekologiska korridorerna försämras

- **2.** Röjning av skogar för kraftledningar
- Avskogningen ökar och bindningen av kol försämras (skogen växer inte på nytt vid kraftledningar)

- **3.** Begränsningar för skogsbruket som vätgasnätet medför (se diabild 6)
  - Begränsningar av rörligheten (stora maskiner och skogsarbeten)

Vilka möjligheter till ekologisk kompensation erbjuder Vision-planen och hur stöder den skogarnas klimathållbarhet?

Metsäkeskus

Planläggning, väteekonomi och skogar

Hantering, transport och lagring av vätgas omfattas av kemikaliesäkerhetslagstiftningen.

→ Det finns ingen lagstiftning för transportrörsystem (jfr naturgasförordningen)

Byggandet av transportrörsystem förutsätter skogsavverkning.

→ Arbetsområdet under byggtiden är cirka 35–37 m brett

→ Skyddsavståndet för rörsystem är 10 m, nyttjanderättsområdet hålls fritt från träd.

→ Övergångarna för rören byggs så att de tål vikten av stora maskiner (t.ex. skogsmaskiner).

Metsäkeskus

Vision-planen och nya skyddsområden

1. I Nylandsplanen 2050 identifierades flera nya skyddsområden.

2. I Vision-planens program för deltagande och bedömning nämndes dock inte närmare de skyddsplaner som ingår i Vision-planen.

3. Exempel: S=skyddsreservering (skogslagen gäller inte) eller beteckningen LUO s.k. biologisk mångfald (t.ex. ställvis gammal skog, rastplats osv.): skogslagen gäller, men det kan vara svårt att sälja virke.

4. Inom Vision-planarbetet är det viktigt att utreda statusen för tidigare skyddsreserveringar (Nyland 2050) före nya skyddsreserveringar. 10 § i skogslagen och naturvårdslagen styr redan nu skyddet.

5. I princip borde planerna inte användas som verktyg för nytt skydd.

Metsäkeskus

Vision-planen och nästa steg

1. Identifiering och erkännande av skogsbrukets betydelse i Nyland.

2. Minimering av avskogning och planering av kraftledningar som projektsamarbete (aktörer inom energibranschen m.m.).

3. Utnyttjande av den skogs- och naturinformation som Skogscentralen erbjuder.

4. Naturvårdslagen och 10 § i skogslagen ska styra skyddet, inte planläggningen.

5. Möjligheter till ekologisk kompensation (kraftledningar; avskogning).

Metsäkeskus

Skogar och planläggning, slutobservationer

1. Inom skyddet är NTM-centralen behörig myndighet och sakkunnig. Naturvårdslagen och 10 § i skogslagen som verktyg, inte planläggaren.

2. I planen ska endast befintliga skyddsområden anges.

3. Om ytterligare skydd: De nya reserveringarna för ytterligare skydd får inte försämra möjligheterna att använda skogarna eller påverka skogsbrukets möjligheter.

4. Användning av kolkartan i planarbetet, minimering av storleken på överföringskorridorerna som ekologisk utgångspunkt: https://hiilikartta.avoin.org/luo (Finlands miljöcentral, Naturresursinstitutet och Avoin ry)

5. Möjlighet att göra skyddsbeteckningarna tidsbegränsade: om skyddet inte realiseras raderas beteckningen.

Metsäkeskus

Tack för ditt intresse!

pekka.pennanen@metsakeskus.fi